

Aan het college van B en W van

Helmond Helmond, 10 februari 1999

Geacht college,

Onlangs hebben wij het adviseurschap van collega-raadslid Tielemans bij Van de Westerlo aan de orde gesteld. Inmiddels heeft u geantwoord dat u tot de conclusie bent gekomen dat geen sprake is geweest van ontoelaatbare belangenverstremgeling in de zin van artikel 15 van de Gemeentewet. Wij veronderstellen dat u evenmin van mening bent dat de heer Tielemans de schijn van belangenverstremgeling over zich heeft afgeroepen.

Wij vinden dit antwoord onbevredigend. Ook al orndat deze kwestie het belang van het individLiele raadslid overstijgt - de zuiverheid van de politiek is in het geding - voelen wij ons verplicht erop terug te komen.

Wij stellen vast dat u van mening bent dat er op zich voldoende aanleiding is om de kwestie aan de orde te stellen. Die aanleiding is de brief d.d. 2 juni 1998 van J.G. van de Westerlo gericht aan twee ambtenaren waarin hij mededeelt dat hij de heer Tielemans opdracht heeft gegeven om hem ter zake te adviseren.

Om een oordeel te kunnen vormen heeft u de heer Tielemans verzocht om een en ander schriftelijk toe te lichten. Uit uw antwoord kan worden opgemaakt dat u uw conclusie volledig baseert op deze schriftelijke verklaring en het gegeven dat door de gemeente geen overeenkomst met een derde is aangegaan in de zin van artikel 15 eerste lid onder d van de Gemeentewet.

Wat dat laatste betreft merken wij op dat het gegeven dat feitelijk geen overeenkomst is tot stand gekomen niet van (doorslaggevende) betekenis is voor de vraag of mogelijk sprake is van ongeoorloofde belangenverstremgeling. Immers er kan evengoed sprake zijn van belangenverstremgeling als wordt geadviseerd om een overeenkomst juist niet aan te gaan. De vraag die aan de orde is, is of de heer Tielemans als raadslid bemoeienissen heeft met een zaak waarin hij tegelijkertijd werkzaam is als adviseur van Van de Westerto. Dit ook vanwege de overweging dat hij door zijn raadslidmaatschap over bepaalde kennis kan beschikken. De betreffende bepaling in art. 15 van de Gemeentewet bedoelt juist te voorkomen dat raadsleden zich in dergelijke situaties begeven.

Aan de heer H. Verbakel

Helmond, 2 maart 1999

In uw hiemaast weergegeven brief komt u terug op het door ons college op 19 januari 1999 gegeven antwoord op de vragen met betrekking tot de relatie van het raadslid Tielemans met een hier ter stede gevestigd projectontwikkelaar (raadsbijlage nr. 40) Indertijd is door ons college naar beste vermogen op basis van de op dat tijdstip aanwezige kennis geantwoord op de door u gestelde vragen. Thans wordt door u een nadere bespiegeling naar voren gebracht waarop u een reactie verwacht van ons college. Wij hebben daaraan evenwel geen behoefte orndat er geen overeenkomst tot stand is gekomen en ons bovendien geen nadere gegevens bekend zijn die een antwoord op een bespiegeling kunnen geven.

Wij hebben derhalve niets toe te voegen aan het op 19 januari 1999 gegeven antwoord. Het staat u uiteraard vrij om middels een initiatief voorstel aan de gemeenteraad de vermeende belangenverstremgeling aan de orde te stellen. Wij zullen daartoe evenwel niet het initiatief nemen om dat daartoe naar ons oordeel thans geen aanleiding is.

Burgemeester en wethouders van Helmond,
De burgemeester, Mr. W.J.B.M. van Elk.

De secretaris, Mr.
A.C.J.M. de Kroon.

Verder merken wij nog de volgende onduidelijkheden op.

* De heer Tielemans benadrukt in zijn schriftelijke reactie dat hij de bewuste opdracht pas accepteert 'nadat een mogelijke vestigingslocatie in Helmond van de baan was'. Het is echter zeer de vraag of de loop der gebeurtenissen zich op deze wijze laat afbakenen. Tenminste staat vast dat ook nadat de heer Tielemans de opdracht aanvaardt - volgens eigen zeggen de tweede week van juli 1998 - de locatie van het evenementengebouw onderwerp van discussie blijft. Niet alleen maatschappelijk maar ook bij het college volgens een schriftelijke verklaring van mevrouw Putmans, verantwoordelijke voor de exploitatie van beursgebouw Flexion. Deze verklaring is in de commissie stedelijke ontwikkeling aan de orde geweest bij het agendapunt 'evenementengebouw'. In haar verslag schrijft zij: 'Hij (wethouder EZ) vroeg tijd om zich te beraden en een vervolgspraak werd gemaakt op 3 September j.l.' Verder schrijft mevrouw Putmans dat zelfs op 3 September wel of niet realisering van het evenementengebouw binnen Helmond geen uitgemaakte zaak is. Citaat uit haar verslag: 'Voordat ik vertrok, gaf de wethouder aan, dat als het alternatief niet bespreekbaar zou zijn, hij opnieuw zich tot het uiterste zou inspannen om dit project te behouden.' Het lijkt ons dat dit beeld van de werkelijkheid op gespannen voet staat met het beeld dat de heer Tielemans schetst. In dit verband wijzen wij erop dat de brief waarnaar de heer Tielemans in zijn schriftelijke verklaring verwijst en waaruit zou blijken dat de kernst van een evenementengebouw binnen Helmond van de baan is, geen brief is van het college of de verantwoordelijke wethouder maar een ambtelijke brief. Tot slot van dit punt verwijzen wij naar de discussie in de begrotingsvergadering van 19 oktober 1998. Doelend op het evenementengebouw zegt de heer Tielemans: 'Het lijkt mij goed dat wij hierover nog eens nader met elkaar komen te spreken in de commissie stedelijke ontwikkeling, waarin wij vanuit alle invalshoeken die er spelen een afweging en eindbeoordeling kunnen maken'. Deze opmerking van de heer Tielemans lijkt moeilijk te rijmen met de mededeling in zijn schriftelijke reactie dat voor hem al drie maanden eerder in juli vaststond dat een locatie binnen Helmond van de baan was.

* De heer Tielemans schrijft in zijn reactie dat hij zich de verwarring kan voorstellen over de

laatste zin in de brief waarmee Van de Westerlo mededeelt dat hij hem opdracht heeft gegeven hem 'ter zake' te adviseren. De heer Tielemans schrijft dat 'ter zake' bedoelt te refereren aan de zin vooraf. Daar staat dat Van de Westerlo zich beraadt over alternatieve locaties elders in de regio als locatie Brandevoort niet haalbaar is. Echter deze uitleg van de heer Tielemans komt op ons over als een interpretatie. Men kan evengoed zeggen dat de aanhef van de zin - het woord 'overigens' - er juist op duidt dat het een mededeling is die los staat van de rest. Volgens het woordenboek is dat ook de betekenis van het woord 'overigens'

* De heer Tielemans meldt in zijn brief dat Van de Westerlo buiten hem nog een ander adviesbureau in de arm heeft genomen. Hij schrijft: 'Voorzover er locaties in Helmond zijn onderzocht is dat gebeurd door een adviesbureau uit Den Bosch'. Hoewel wij niet kunnen uitsluiten dat de ondemeer voor het locatieonderzoek twee verschillende bureaus heeft ingeschakeld, lijkt het ons niet voor de hand te liggen om voor een en hetzelfde onderzoek te hulp van twee verschillende bureaus in te roepen: een voor binnen Helmond, weer een ander voor buiten Helmond.

* Afgaande op de inhoud van de schriftelijke reactie van de heer Tielemans is hij zich erg goed bewust van het risico van belangenverstremgeling, maar toch verzuimt hij zijn functie bij Van de Westerlo vooraf te melden. Melding vooraf is niet louter een formele aangelegenheid (art. 12 Gemeentewet) maar dient juist om openheid te betrachten om daarmee het risico van belangenverstremgeling tegen te gaan. Deze openheid vooraf is door de heer Tielemans niet in acht genomen hoewel daarmee veel onduidelijkheid zou zijn voorkomen. Het behoeft geen betoog dat de melding door Van de Westerlo van het adviseerschap van de heer Tielemans aan twee ambtenaren niet als zo'n melding vooraf kan worden beschouwd.

* Er bestaat brede eensgezindheid dat overheidsdienaren en bestuurders niet alleen belangenverstremgeling in de formeel juridische zin uit de weg dienen te gaan, maar ook in de ruimere zin de schijn van belangenverstremgeling dienen te voorkomen. Naar onze mening ten onrechte bent u niet ingegaan op dit aspect van de zaak.

* Uit niets blijkt dat u heeft geprobeerd om de verklaring van de heer Tielemans te verifiëren hoewel u zich moet realiseren dat hij belanghebbende bij de zaak is.

Het is welliswaar gebruik om ervan uit te gaan dat iemand te goeder trouw is, maar in dit geval kunnen ook u de onduidelijkheden die wij opmerken niet ontgaan zijn.

Alles overziend lijkt het ons zaak dat u eerst de onduidelijkheden die wij vooralsnog vaststellen uit de weg ruimt alvorens tot een eindoordeel te komen. Wij verzoeken u daarom deze kwestie nogmaals te beoordelen met inachtneming van de punten die wij in deze brief aandragen.

Hoogachtend,
Hans Verbakel
(Sp-raadslid)